

VÄSTERÅS STAD

Stadsledningskontoret

Kommunala pensionärsrådet

Mötesinformation

14 september 2023, KL 13:00-16:00

Kommunstyrelsesalen

Närvarande ledamöter

Amanda Grönlund ÄN, ordförande
Denise Norström (S), ÄN
Anna Nordin (M), ÄN
Monica Stolpe-Nordin (C), BN
Anita Hillman, PRO,
Tord Lindström, PRO
Rina Andersson, PRO
Lilian Andersson, SPF seniorerna
Elisabeth Fredberg, SPF seniorerna
Jane Ögren, SKPF
Seppo Korpela, SFP

Frånvarande ledamöter

Elias Norgren (SD), KN
Lars-Erik Nordin (V), TN
Margareta Eklund Bauer, Gemensamhetsrådet
Håkan Galmén, RPG
Monica Norman, SKPF

Närvarande ersättare

Jacob Axelsson (L), ÄN
Jan-Erik Jansson (M), ÄN
Mona Söderlund, PRO
Marlene Jansson, SPF seniorerna
Yvonne Wara, SPF seniorerna
Karl-Erik Andersson, RPG
Ingegerd Ingvarsson, SKPF
Jan Andersson, SKPF

Närvarande tjänstepersoner

Anna-Maarit Lind, SLK
Christina Becker, VOF
Elias Wäfors, SLK

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Amanda Grönlund hälsar välkommen och förklarar sammanträdet öppnat.

§ 2 Justering

Anita Hillman utses att jämte ordföranden justera minnesanteckningarna

AK

§ 3 Sommarens samt språk och bemötande**Bilaga 1**

Nathalie Ruth, utvecklare och Robert Edrenius, utvecklare från vård och omsorgsförvaltningen informerar. Samtliga utförare och leverantörer har blivit kontaktade för en uppföljning om språk. Utmaningarna är olika, kommunikation, dokumentation, arbetsbelastning, informationsnivå, kultur och rekrytering. Ett fåtal verksamheter upplever inte några språksvårigheter. Språksvårigheter upptäcks vid bland annat rekrytering, samtal, möten och dokumentationsgranskningar. Det följs upp på bland annat uppföljningssamtal och kompetensutvecklingsplaner.

Flera olika arbetssätt används för att förbättra språket. Några exempel är att uppmuntra till samtal på svenska, man ger varandra feedback, språkombud och så vidare. Verksamheterna får också hjälp från externa aktörer med språkförbättringen. Exempelvis språk-appar, folkuniversitetets språkutbildningar och samarbete med arbetsmarknadsenheten. Verksamheterna upplever det svårt att mäta resultat men upplevelsen är att man får bättre dokumentation och kommunikation. Språkombud är ett nytt koncept som har införts framför allt inom egenregion, där finns det idag 50 utbildade språkombud. Dessa hjälper till att fånga upp språksvårigheter.

Sommaren har generellt varit bra, 50 % till 70 % av ordinarie personal har varit på plats. Upplevelsen av att det har varit bra vikarier på plats. Lilian Andersson frågar om det varit någon skillnad på privata respektive kommunala utförare. Nathalie Ruth svarar att det inte är något som de har kunnat se i sin uppföljning.

§ 4 Information om nominering av årets medarbetare**Bilaga 2**

Johan Svensson, kommunikationsstrateg informerar. Det hela började som ett nämndinitiativ från Moderaterna under våren 2023. Äldrenämnden beslutade att införa detta i juni 2023. Ett antal kriterier har satts upp för hur bedömningen ska gå till. Vem som helst inom vård- och omsorgsförvaltningen kan bli nominerad, oavsett anställningsform. Juryn kommer att gå igenom kandidater under oktober och november, priset kommer delas ut i äldrenämnden i januari.

§ 5 Äldrepolicy**Bilaga 3**

Anna-Maarit Lind, strateg och Christina Becker, strateg, informerar om äldrepolicy. Äldrekommisionen föreslog att staden skulle ta fram en äldreplan/äldrepolicy. Syftet med policyn är att skapa förutsättningar för friskt och självständigt åldrande, där fokus är framtidsplanering samt samhällets- och individens ansvar. Policyn ger riktning för arbetet på lång sikt. Policyn ska sätta ramar för och prioritera hur Västerås stads hälsofrämjande och förebyggande arbete för äldre ska stärkas och utvecklas. Samt vara ett samlande dokument för stadens nämnder. Utgöra en grund för att öka samverkan mellan olika parter internt i organisationen och externt i omgivande samhället. Målgruppen för policyn är dem som är

60 år eller äldre. Fokusområden är levnadsvanor, sociala faktorer, tillgänglighet, boende, närmiljö, psykisk hälsa/ohälsa/ofrivillig ensamhet, stöd service och tjänster samt information och kommunikation. Planen är också att involvera KPR i framtagandet av äldrepolicyn.

Flera ledamöter menar att det är viktigt att värna om de äldres intressen och att de olika organisationerna får komma med sina inspel. Tjänstepersonerna håller med om att det är viktigt.

§ 6 Information från nämnderna

Miljö och konsumentnämnden

Monica Stolpe-Nordin, ordförande i miljö och konsumentnämnden informerar.

- Många kontaktar våra konsumentrådgivare utifrån att man är missnöjd med sina glasögon.
- Luften är dålig i Västerås, detta orsakas av biltrafiken.
- Återvinningen i Skultuna, vi upphandlar vem som ska ta hand om skräpet.

Äldrenämnden

Denise Norström och Amanda Grönlund informerar.

- Stort behov av äldreboenden framöver.
- Äldrenämndens besök vid Gryta demenscentrum

§ 7 Flexlinjen

Robin Forslund, trafikplanerare från teknik och fastighetsförvaltningen informerar.

Det har varit skrivelser om flexlinjen i VLT, det finns inget beslut om att lägga ned flextrafiken, det man har tittat på är hur det kan bli mer kostnadseffektivt.

Ett problem är att Regionen och kollektivtrafikmyndigheten har svårt att få fram den produkt vi önskar, nämligen fria resor för äldre under vissa tider. Regionen håller på att titta på det. Anna Nordin och Denise Norström föreslår att KPR bjuder in någon från regionen som kan informera om detta.

§ 8 Översyn av servicehusen

Bilaga 4

Christina Becker, strateg och Matilda Funkquist Cullinan, enhetschef, vård och omsorgsförvaltningen informerar.

Flertalet servicehus byggdes på 60-, 70- och 80-talet. Dessa var till för dem som inte hade så stort vårdbehov. Om dessa servicehus skulle ha byggts idag så skulle de inte godkännas. De äldre servicehus som finns lever idag inte upp de till ökade krav som finns. Utredningens slutsats är att målgruppen som servicehusen byggdes för har inte samma behov längre. Fler personer bor hemma längre och när behoven finns är äldreboende ett bättre alternativ. Trygghetsboende är också ett alternativ som kan vara lämpligt. Servicehusen bör successivt

avvecklas framöver. De personer som har biståndsbeslut om servicehus kommer få bo kvar i ett servicehus.

Flera ledamöter anser att det är negativt att servicehusen tas bort. Det kan vara för dyrt att bo på ett trygghetsboende.

§ 9 Övriga frågor

Bilaga 5

Tord Lindström lyfter en fråga om arbetsrutinerna i KPR:

”I överenskommelsen mellan Västerås stad och pensionärsorganisationerna har beslutats att berörda parter skall vara informerade om sådant som är av vikt för stadens pensionärer innan beslut tages, för att våra politiker skall vara informerade om organisationernas inställning i olika frågor och kunna ta tillvara deras mångåriga kunskap.

Det är därför förvånande att man tar bort möjligheten för 90-åringar att söka äldreboende utan att kontakta biståndshandläggare. Detta utan att i förväg informera KPR och inhämta KPRs åsikter i en stor fråga för våra äldre. Till detta arbets sätt ställer sig PRO mycket negativt. Vi anser att överenskommelsen som är antagen i fullmäktige mellan staden och berörda i KPR skall följas.”

Amanda Grönlund svarar att det gavs information om detta på sammanträdet med KPR i mars, information om servicehusen gavs också. Det har varit problematiskt när personer som är över 90 år kommer in på ett servicehus men saknar biståndsbeslut, då kan inte personalen hjälpa personen. Anna Nordin instämmer med Amanda Grönlunds svar. Amanda Grönlund och Monica Stolpe-Nordin menar att från politikens håll så ska vi vara mer noggranna att informera i KPR.

Sammanträden 2023

19 oktober - Temadag

20 november Kl: 13:00 – 16:00 Sammanträde

Bilagor till minnesanteckningarna

Bilaga 1 – Sommaren samt språk och bemötande

Bilaga 2 – Information om nominering av årets medarbetare

Bilaga 3 - Äldrepolicy

Bilaga 4 – Översyn av servicehusen

Bilaga 5 - Skrivelse till KPR om arbetsrutiner

Sekreterare

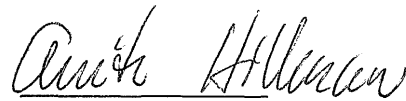
Elias Wäfors

Justeras

Amanda Grönlund

Ordförande

Anita Hillman

PRO

VÄSTERÅS STAD

Arbetet med att stärka svenska språket

2023-09-14

1

UTFÖRARE OCH LEVERANTÖRER

VÄSTERÅS STAD

2

FRÅGOR

- Vilka utmaningar ser ni med språksvårigheter i era verksamheter?
- Hur upptäcker ni och följer upp medarbetare som är språksvaga?
- Hur har ni arbetat för att stärka svenska språket hos era medarbetare?
- Har ni tagit hjälp av externa aktörer för att stärka svenska språket?
- Har ni sett några resultat sedan ni började arbeta för att stärka språket?
Hur har ni mätt resultaten?
- Hur många språkombud har ni?
- Vad gör språkombudet? Vilka resultat har ni sett sedan ni utbildade språkombud?
- Hur har sommaren varit i era verksamheter?
- Hur stor andel av ordinarie medarbetare har varit på plats under sommaren?

3

UTMANINGAR

- Kommunikation
- Dokumentation
- Arbetsbelastning
- Informationsnivå
- Kultur
- Rekrytering & kostnad

Enstaka verksamheter upplever inte stora språksvårigheter

4

UPPTÄCKA

- Vid rekrytering
- Samtal och möten
- Dokumentationsgranskning
- Kunskapstest delegering
- Synpunkter

FÖLJA UPP

- Närvarande ledarskap
- Uppföljningssamtal
- Kompetensutvecklingsplaner

5

ARBETSSÄTT

- Tydliggör information
- Språkliga förklaringar
- Samtal på svenska på arbetsplatsen
- Dokumentationsstöd
- Feedback
- Spel "Med andra ord"
- "Svåra-ord postlåda"
- Bemanning
- Språkombud
- Språkcoach

6

HJÄLP FRÅN EXTERNA AKTÖRER

- Språkappar (Lingio)
- Läras språkutbildning till språkombud
- Folkuniversitets språkutbildning
- Samarbete med Arbetsmarknadsenheten, Vuxenutbildningscentrum

Externa aktörer i liten utsträckning

VÄSTERÅS STAD

7

RESULTAT

- Bättre dokumentation och kommunikation
- Språk i dokumentation blir bättre med teknik
- På individnivå upplevs stor kontinuerlig utveckling av ex ordförråd
- Tryggare - vågar ställa frågor om de inte förstår

VÄSTERÅS STAD

8

SPRÅKOMBUD

- Påbörjat utbildning hos vissa utförare/leverantörer
- Egenregin har 50 utbildade språkombud
- Fångar upp språksvårigheter, svåra ord/uttryck, stöttar

9

SOMMAR

- Hög andel ordinarie medarbetare (50-70%)
- Bra vikarier
- Låg frånvaro
- Flera vikarier valde att arbeta hela semesterperioden (8v)
- Utmaningar gällande rekrytering av kompetenta vikarier
- Kopplat till språk har sommaren varit bra

10

VÄSTERÅS STAD

TACK!

VÄSTERÅS STAD

Årets medarbetare vård- och omsorgsförvaltningen

Kommunala pensionärsrådet, KPR 230914

1

BAKGRUND PRIS ÅRETS MEDARBETARE

- Nämndinitiativ i äldrenämnden (mars 2023).
- Beslut i äldrenämnden om att införa priset samt beslut om rutin för hur det ska gå till (juni 2023).

VÄSTERÅS STAD

2

KRITERIERNA

- Medarbetaren har visat på att genomföra särskilt goda insatser på arbetsplatsen för att förbättra vardagen för förvaltningens kunder och/eller kollegor som är lite utöver det vanliga, det där "lilla extra" som är genomfört med värme och omtanke
- Medarbetaren sprider arbetsglädje och inspirerar sina kollegor.
- Medarbetaren är en god ambassadör för vård- och omsorgsycket.
- Genomförda insatser kan direkt kopplas till Västerås stads värdegrund "Alltid bästa möjliga möte".
- De goda insatserna som lyfts fram har genomförts under innevarande år.

3

SÅ UTSES ÅRETS MEDARBETARE

- Gäller medarbetare inom samtliga anställningsformer.
- Du kan nominera både medarbetare och chef.
- Nominering gäller inom hela förvaltningen, alltså inom både äldrenämnden och nämnden för personer med funktionsnedsättning.
- Du kan nominera fler än en person.
- Nomineringsperiod under september.
- Jury går igenom kandidater 15 okt-15 nov.
- Juryn består av en facklig part, två verksamhetschefer, HR-chef och förvaltningsdirektör.
- Juryns förslag presenteras för äldrenämnden i december.
- Priset delas ut på äldrenämndens sammanträde i januari.

4

VÄSTERÅS STAD

Tack!

joan.svensson@vasteras.se

Äldrepolicy - friskt och självständigt åldrande

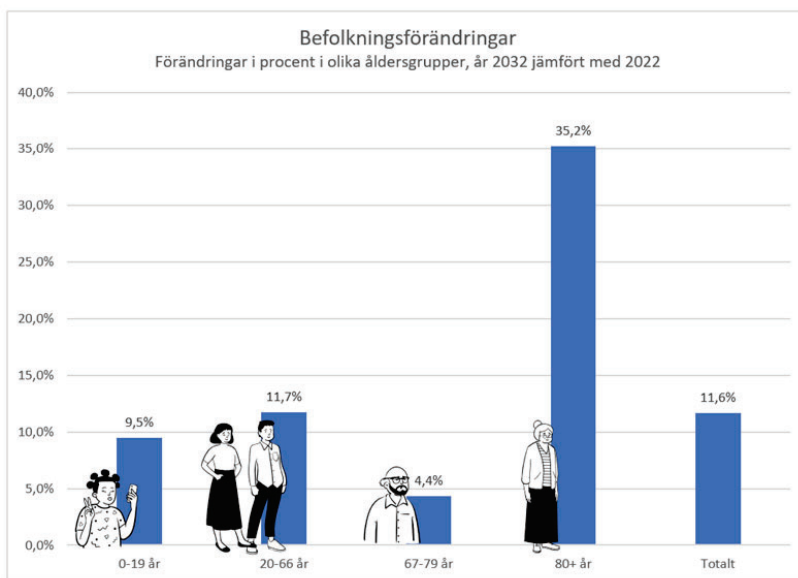
VÄSTERÅS STAD

Varför äldrepolicy?

- Befolkningsförändringar
- Beslut om äldrepolicy i äldrenämnden
- Program för social hållbarhet /policy inom funktionshindersområdet

VÄSTERÅS STAD

Syfte

Det övergripande syftet är att skapa förutsättningar för friskt och självständigt åldrande, där fokus är framtidsplanering samt samhällets- och individens ansvar. Policyn ger riktning för arbetet på lång sikt

Policyns syfte i sin helhet ska:

- sätta ramarna för och prioritera hur Västerås stads hälsofrämjande och förebyggande arbete för äldre ska stärkas och utvecklas.
- vara en samlade dokument för stadens nämnder
- utgöra en grund för att öka samverkan mellan olika parter internt i organisationen och externt i omgivande samhället.

Policyns inriktning - hälsofrämjande och förebyggande

Västerås stads nämnders gemensamma ansvar för att arbeta främjande och förebyggande för att skapa en bra livsmiljö, så att alla äldre invånare kan leva ett friskt, självständigt och tryggt liv.

Målgrupp

Västerås invånare som är 60 år eller äldre.

Fokusområden

LEVNADSVANOR

SOCIALA FAKTORER

TILLGÄNLIGHET

BOENDE

NÄRMILJÖ

PSYKISK HÄLSA/OHÄLSA/OFRIVILLIG ENSAMHET

STÖD, SERVICE OCH TJÄNSTER

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Tidplan

Förankring KPR au	Augusti?			
Workshop	September			
Bearbetning av material	Oktober			
Beslut om remissrunda i KS	December			
Ev. omarbetning av remiss	Dec-jan			
Remissrunda	1:a kvartalet			
Policy i KS	2:a kvartalet			
Policy i KF	3:e kvartalet			

Frågor?

Kommunala pensionärsrådet 2023-09-14

- Översyn servicehusen
- Riktlinjer för biståndsbedömning enligt Socialtjänstlagen

Christina Becker, strateg, Vård- och omsorgsförvaltningen

Matilda Funkquist Cullinan, strategi- och planeringschef, Vård- och omsorgsförvaltningen

VÄSTERÅS STAD

1

Servicehusens historik

Flertalet byggdes under 60-, 70- och 80-talet för att tillgodose äldre personers behov av bra lägenheter.

Gav tillgång till hiss, moderna toalettutrymmen och social samvaro.

Målgruppen var äldre personer utan stora omvårdnadsbehov då de personerna vårdades inom landstinget.

VÄSTERÅS STAD

2

Förändringar i krav

Med tiden har kraven på byggstandard, tillgänglighet och brandskydd förändrats.

Våra äldre servicehus bedöms inte fullt leva upp till de ökade kraven (även om de är fortsatt godkända).

Äldrenämnden vill bedriva verksamhet i tillgängliga lägenheter med bra brandskydd och förutsättningar för en god arbetsmiljö.

Förvaltningen fick därför i uppdrag att utreda servicehusens framtid.

3

Servicehusutredningen

Utredningen kommer fram till att målgruppen som servicehusen byggdes för inte har samma behov längre.

Fler personer bor hemma med stöd längre och när behoven finns är äldreboende ett bättre alternativ.

4

Sammanfattningsvis

Fokus framåt bör ligga på att bygga bra äldreboenden och att alternativen på den privata marknaden ersätter servicehusen.

Utredningen mynnar ut i att servicehusen successivt bör avvecklas under ett längre tidsperspektiv.

5

Vad händer nu?

Personer med biståndsbeslut om servicehus kommer få bo kvar i ett servicehus.

Avvecklingarna kommer innebära att vissa kunder måste flytta till ett annat boende.

Vi kommer löpande informera alla som berörs!

6

Äldrenämndens riktlinje för biståndsbedömning enligt Socialtjänstlagen - servicehus

- Behov av service- och omvårdnadsinsatser, som inte är tillfälliga
- Behov av tillsyn eller andra insatser under del av dygnet
- Ej har minnesproblematik
- Upplever otrygghet, ensamhet, osäkerhet i sitt ordinära boende
- Hög ålder, otrygghet och social isolering beaktas
- Personer som är över 65 år med hemtjänst 50 timmar eller mer i månaden, informeras om möjligheten att söka insatsen servicehus.

VÄSTERÅS STAD

7

Trygghetsboende

- Trygghetsboende är hyresrätter som förmedlas via fastighetsägare, eller bostadsförmedling till personer över 65 år.
- Trygghetsboendet har gemensamhetslokal samt bovärd, för service och främja boendes hälsa och dagliga aktiviteter.
- Bostäderna kräver inget biståndsbeslut från kommunen.
- Efterfrågan finns på en variation i utbudet för personer 65 år och äldre: lägenheter, mindre enplanshus/radhus, hyresrätter och bostadsrätter.
- Hemtjänst och andra samtidigt pågående insatser kan beviljas för att möjliggöra kvarboende i trygghetsboendet. Hemsjukvård likaså.

VÄSTERÅS STAD

8

Arbetsrutiner i KPR.

I överenskommelsen mellan Västerås stad och pensionärsorganisationerna har beslutats att berörda parter skall vara informerade om sådant som är av vikt för stadens pensionärer innan besluts tages, för att våra politiker skall vara informerade om organisationernas inställning i olika frågor och kunna ta tillvara deras mångåriga kunskap.

Det är därför förvånande att man tar bort möjligheten för 90åringar att söka äldreboende utan att kontakta biståndshandläggare. Detta utan att i förväg informera KPR och inhämta KPRs åsikter i en stor fråga för våra äldre äldre.

Till detta arbetssätt ställer sig PRO mycket negativt. Vi anser att överenskommelsen som är antagen i fullmäktige mellan staden och berörda i KPR skall följas.

Tord Lindström PRO.